Vesihuollon kehittämisohjelma 2006 Uudenmaan ympäristökeskuksen alueella

KEHITTÄMISOHJELMAN PERIAATTEET

Pääkaupunkiseudun lähialueen kuntiin kohdistuu voimakas väestönkasvu, joka purkautuu vilkkaana uudisrakentamisena taajamien lisäksi haja-asutusalueille ja aiheuttaa vesihuollon järjestämistä. Toisaalta Uudenmaan ympäristökeskuksen alueen itä- ja länsiosissa vesihuoltopalvelujen turvaamisella voidaan hidastaa näiden haja-asutusalueiden väestön vähenemistä. Myös tiukentuneet ympäristövaatimukset ja Itämeren suojeluohjelman toteuttaminen edellyttävät kunnilta vesihuoltoinvestointeja lähivuosina. Yhteensä ympäristökeskuksen alueella asuu verkostojen ulkopuolella yli 100 000 ihmistä.

Vedenhankinnan tavoitteena on mahdollisimman hyvälaatuisen ja riittävän talousveden turvaaminen kohtuullisilla kustannuksilla. Vesilaitosten vedenhankinnan varmuutta lisätään rakentamalla varavedenottamoita sekä yhdistämällä eri vesilaitoksia toisiinsa. Vesihuollon varmuuden parantamistarpeet ovat tulleet korostetusti esille viime vuosien poikkeuksellisten tulvien ja vähäsateisten kausien aikana.

Jätevesien käsittelyn tavoitteena on ehkäistä haitallisia ympäristövaikutuksia. Yhdyskuntien jätevesien käsittelyn osalta erityisesti typen kuormitusta on edelleen vähennettävä. Haja-asutusalueita koskeva uusi asetus on tiukentanut oleellisesti jätevesien käsittelyvaatimuksia. Uudisrakennuksille vaatimukset ovat jo tulleet voimaan ja vanhojen rakennusten osalta siirtymäaika päättyy pääsääntöisesti vuoden 2013 loppuun mennessä.

KEHITTÄMISOHJELMA SUUNTAA RAHOITUSTA

Uudenmaan ympäristökeskuksen alueelle on laadittu uusi vesihuollon kehittämisohjelma, joka pohjautuu kuntien omiin vesihuollon kehittämissuunnitelmiin sekä vesihuollon alueellisiin yleissuunnitelmiin.

Kehittämisohjelman tärkeimpänä tehtävänä on ollut selvittää vesihuollon kehittämistarpeet sekä sijoittaa hankkeet ns. hankekoreihin niiden tärkeyden, kiireellisyyden ja ympäristöllisten tekijöiden perusteella.

Työ on tehty yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Kehittämisohjelma laadittiin ensimmäisen kerran vuonna 2004.

Ympäristökeskus hyödyntää kehittämisohjelmaa arvioidessaan valtion rahoitustuen suuntaamista ja maakunnalliset liitot laatiessaan maakuntakaavoja ja maakuntaohjelmia.

Kokonaisuudessaan kehittämisohjelma on luettavissa osoitteessa: www.ymparisto.fi/uus/ > vesihuolto

Vesihuollon kehittämishankkeet 2006-2010

PUHDISTAMOHANKKEET

Hanko	Suursuon jvp:n saneeraus	9 000	m³/d	2 950 000 €
Hanko	Hangonpuhdistamo Oy:n saneeraus	2 200	m³/d	1 930 000 €
Pohja	Karjaan ja Pohjan yhteinen jvp (Åminnefors)	6 000	m³/d	8 950 000 €
Lohja	Pitkäniemen jvp:n saneeraus	7 800	m³/d	3 470 000 €
Hyvinkää	Kaltevan jvp:n saneeraus	23 000	m³/d	2 280 000 €
Porvoo	Hermanninsaaren jvp:n tehostus	12 700	m³/d	1 430 000 €
Loviisa	Vårdön jvp:n tehostus typenpoistolla	2 300	m³/d	770 000 €
Liljendal	Kk/Sävträskin puhdistamon saneeraus	220	m³/d	50 000 €
YHTEENSÄ				21 830 000 €

SIIRTOJOHTOHANKKEET

Hanko	Hanko–Tammisaari yhdysvesijohto ja siirtoviemäri 315/225	44	km	7 530 000 €
Pohja	Pohja–Karjaa siirtoviemäri 355–500	8	km	1 550 000 €
Karjaa	Mustio–Meltola–Karjaa siirtoviemäri 160–200	16	km	960 000 €
Karjalohja	Karjalohja–Sammatti–Lohja siirtoviemäri ja yhdysvesijohto 160/140–160	22	km	1 860 000 €
Nummi-P.	NP–Lohja siirtoviemäri ja yhdysvesijohto 160/200	16	km	1 580 000 €
Vihti	Lohja–Vihti yhdysvesijohto	5	km	240 000 €
Inkoo	Degerby–Kirkonkylä siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	17	km	2 970 000 €
Siuntio	Störsvik–Strömsby siirtoviemäri 225	6	km	1 900 000 €
Espoo	Rinnekoti–Klaukkala –/200	7	km	590 000 €
Nurmijärvi	Kirkonkylä–Klaukkala –/300	11	km	1 480 000 €
Pornainen	Pornainen–Kerava yhdysvesijohto ja siirtoviemäri 225/400	42	km	7 300 000 €
Askola	Askola–Porvoo siirtoviemäri 160/250	19	km	2 280 000 €
Pukkila	Pukkila–Mäntsälä yhdysvesijohto ja siirtoviemäri 280/315	32	km	4 470 000 €
YHTEENSÄ				34 710 000 €

VESIHUOLLON VARMUUTTA PARANTAVAT HANKKEET

Hanko	Isolähteen vedenottamon tehostus	2000	m³/d	960 000 €
Tammisaari	Västervikin vedenottamo ja runkojohdot	3	km	420 000 €
Karjaa	Ingvalsbyn vedenottamo	500	m³/d	360 000 €
Karjaa	Nybyn vedenottamo (lisäkaivo)	2000	m³/d	60 000 €
Karjaa	Mustio–Ingvalsby–Meltola siirtovesijohto 225	5	km	580 000 €
Karjalohja	Härjänvatsan vedenottamo	400	m³/d	250 000 €
Nummi–P.	Keräkankareen alkalointilaitos	960	m³/d	470 000 €
Karkkila	Vattolan vedenottamo	600	m³/d	320 000 €
Karkkila	Vattolan yhdysvesijohto	4	km	320 000 €
Karkkila	Pyydysmäen vedenottamo + yhdysvesijohto	3	km	250 000 €
Karkkila	Haavisto–Ahmoo–keskusta 225/110 + jakelu/keräily	10	km	650 000 €
Vihti	Lautojan vedenottamo	800	m³/d	410 000 €
Inkoo	Storsandarnan vedenottamo	300	m³/d	230 000 €
Espoo	Runkolinja Ämmässuolle 315/400	17	km	1 640 000 €
PSV	Päijänne–tunnelin eteläosan peruskorjaus			16 320 000 €
PSV	Varavesiyhteys Vesijärveen			1 580 000 €
Hyvinkää	Sveitsin vedenottamon saneeraus	2000	m³/d	950 000 €
Nurmijärvi	Teilinumen tekopohjavesihanke			1 790 000 €
Nurmijärvi	Yhdysvesijohto Kirkonkylä–Rajamäki	11	km	370 000 €
Pornainen	Halkia–Tapiola–Horsmankallio 160/110 + j/k	24	km	1 120 000 €
Pornainen	Halkia–Metsäkylä 110/110 + jakelu/keräily	14	km	990 000 €
Mäntsälä	Ojalan vedenottamon saneeraus	1200	m³/d	570 000 €
Pukkila	Puntarmäen vedenottamo	2000	m³/d	620 000 €
LSV	Hallilan pohjavedenottamo	2000	m³/d	530 000 €
Pernaja	Kuggom–Skinnarby 140/110	3	km	190 000 €
Pernaja	Kirkonkylä–Koskenkylä yhdysvesij. + viem. 160/160	7	km	520 000 €
Pernaja	Isnäs–Bonvesta Oy yhdysvesijohto	1	km	30 000 €
YHTEENSÄ				32 500 000 €

HANKKEET ON JAETTU KOREIHIN

Vesihuollon kehittämishankkeet on sijoitettu ns. hankekoreihin niiden tärkeyden, kiireellisyyden ja ympäristöllisten tekijöiden perusteella. Tässä esitteessä luetellut hankkeet muodostavat ensimmäisen korin.

Ensimmäisessä korissa esitettyjen hankkeiden toteuttaminen parantaisi olemassa olevissa vesihuoltoverkostoissa 1 155 000 asukkaan vedenhankinnan varmuutta (Päijännetunnelin peruskorjauksen osuus tästä on noin 1 000 000 as.), 57 000 asukkaan veden laatua sekä pienentäisi vesistökuormitusta BHK:n (biologinen hapenkulutus) osalta yhteensä noin 57 000 kg/a, fosforin osalta noin 4 400 kg/a ja typen osalta noin 182 000 kg/a.

Haja-asutuksen vesihuollon kehittäminen toisi keskitetyn vesihuollon piiriin noin 29 000 uutta liittyjää sekä vähentäisi jätevesien aiheuttamaa vesistökuormitusta BHK:n osalta yhteensä noin 356 000 kg/a, fosforin osalta noin 19 000 kg/a ja typen osalta noin 74 000 kg/a.

Ensimmäisen korin hankkeiden kokonaiskustannusarvio on 195 milj. euroa, mistä puhdistamohankkeet muodostavat 22 milj. euroa, siirtojohtohankkeet 35 milj. euroa, vesihuollon varmuutta parantavat hankkeet 33 milj. euroa ja haja-asutuksen vesihuoltohankkeet 105 milj. euroa. Maakunnittain kori jakaantuu Uudenmaan maakunnalle 166 milj. euroa ja Itä-Uudenmaan maakunnalle 29 milj. euroa.

Toiseen koriin jäävien hankkeiden kustannukset ovat yhteensä 113 milj. euroa (Uudenmaan maakunta 45 milj. euroa ja Itä-Uudenmaan maakunta 68 milj. euroa). Lisäksi kannattavia, mutta alhaisemman prioriteetin hankkeita on vielä 52 milj. euron edestä (Uudenmaan maakunta 46 milj. euroa ja Itä-Uudenmaan maakunta 6 milj. euroa). Lukuun ei sisälly ajallisesti koriin 3 sijoittuva Espoon jätevedenpuhdistamon uusimishanke, jonka kustannusarvio yksistään on 160 milj. euroa.

KEHITTÄMISHANKKEIDEN VALINTA

Vesihuollon kehittämisohjelmassa on valittu kiireellisimmät hankkeet, jotka tulee toteuttaa vuosina 2006–2010. Valintakriteereinä on käytetty hyötyjien määrää, kustannustehokkuutta, vedenhankinnan varmuuden ja laadun paranemista, pohjavesien suojelua, päästöjen vähenemistä, purkuvesistön herkkyyttä, jätevedenpuhdistamon käyttökustannuksia, maankäytön tarpeita ja hankkeiden ylikunnallisuutta.

HAJA-ASUTUKSEN VESIHUOLTOHANKKEET

Hanko	2 hanketta	20	km	2 480 000 €
Tammisaari	3 hanketta	94	km	11 580 000 €
Pohja	1 hanke	6	km	590 000 €
Karjaa	1 hanke	1	km	210 000 €
Karjalohja	2 hanketta	14	km	1 140 000 €
Sammatti	2 hanketta	9	km	1 230 000 €
Nummi–P:la	3 hanketta	15	km	1 140 000 €
Vihti	2 hanketta	51	km	8 350 000 €
Inkoo	4 hanketta	19	km	1 550 000 €
Siuntio	3 hanketta	25	km	1 370 000 €
K:nummi	5 hanketta	33	km	8 420 000 €
Espoo	4 hanketta			2 600 000 €
Hyvinkää	3 hanketta	46	km	7 970 000 €
Nurmijärvi	27 hanketta	181	km	19 050 000 €
Tuusula	16 hanketta	32	km	4 590 000 €
Järvenpää	2 hanketta	2	km	40 000 €
Kerava	1 hanke	5	km	890 000 €
Vantaa	1 hanke	9	km	3 720 000 €
Sipoo	10 hanketta	57	km	4 670 000 €
Pornainen	1 hanke	11	km	1 750 000 €
Mäntsälä	6 hanketta	145	km	10 410 000 €
Porvoo	9 hanketta	31	km	1 900 000 €
Pukkila	2 hanketta	22	km	1 050 000 €
Pernaja	2 hanketta	30	km	1 440 000 €
R:pyhtää	3 hanketta	24	km	3 030 000 €
Liljendal	2 hanketta	51	km	3 160 000 €
Lapinjärvi	1 hanke	6	km	530 000 €
Myrskylä	1 hanke	4	km	260 000 €
YHTEENSÄ				105 120 000 €

RAHOITUS

Vastuu vesihuollon yleisestä kehittämisestä kuuluu kunnille. Vesihuoltolaitokset ja kiinteistöt vastaavat vesihuollon rakentamisesta, mihin voi saada yhteiskunnan tukea. Valtion myöntämiä tukimuotoja ovat vesihuoltoavustukset ja valtion vesihuoltotyöt. Avustuksen enimmäismäärä on yleensä 30 % kustannuksista. Viime vuosina näitä avustuksia on suunnattu pääasiassa haja–asutusta palveleviin sekä kriisiajan vedenhankintaa turvaaviin hankkeisiin. Uudenmaan ympäristökeskuksella oli vuonna 2006 käytettävänään 720 000 euroa vesihuoltoavustuksiin. Avustusten lisäksi valtio voi osallistua syöttövesijohtojen ja siirtoviemäreiden rakentamiseen. Näihin vesihuoltotöihin ympäristökeskuksella oli vuonna 2006 käytettävissä 600 000 euroa. EU-tukien määrä vuonna 2006 oli 264 000 euroa.

Kehittämisohjelman mukaiset vesihuollon rakentamiskustannukset ympäristökeskuksen alueella vuosina 2006–2010 ovat noin 195 miljoonaa euroa. Näistä kustannuksista puuttuvat pääkaupunkiseudun kuntien (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen) sisäiset hankkeet sekä koko alueen kuntien verkostojen ylläpitoon liittyvät saneeraushankkeet.

Valtion tuki vesihuoltohankkeille on ollut kustannusten suuruuteen verrattuna täysin riittämätöntä. Jotta edellä mainitut hankkeet voitaisiin toteuttaa, valtion tuki pitäisi nostaa 1,6 miljoonasta eurosta noin 10 miljoonaan euroon. Tästä 8 miljoonaa euroa on maa- ja metsätalousministeriön osuutta ja 2 miljoonaa euroa ympäristöministeriön osuutta. Tärkeänä perusteena valtion vesihuoltoavustusten korottamiselle on myös 1.1.2004 voimaan tullut haja-asutuksen jätevesien käsittelyä koskeva asetus, joka lisää lähivuosina runsaasti vesihuoltoverkostojen rakentamista sekä tarvetta perustaa vesiosuuskuntia.

LISÄTIETOJA

Uudenmaan ympäristökeskus
Asemapäällikönkatu 14
PL 36, 00521 Helsinki
Puh. 020 490 101 (vaihde) ja
020 690 161 (asiakaspalvelu)
http://www.ymparisto.fi/uus

UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS
NYLANDS MILJÖCENTRAL

Uudenmaan liitto
Aleksanterinkatu 48 A
00100 Helsinki
Puh. (09) 4767 411 (vaihde)
http://www.uudenmaanliitto.fi

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Itä–Uudenmaan liitto
Rauhankatu 29
06100 Porvoo
Puh. (019) 524 3288 (vaihde)
http://www.ita-uusimaa.fi
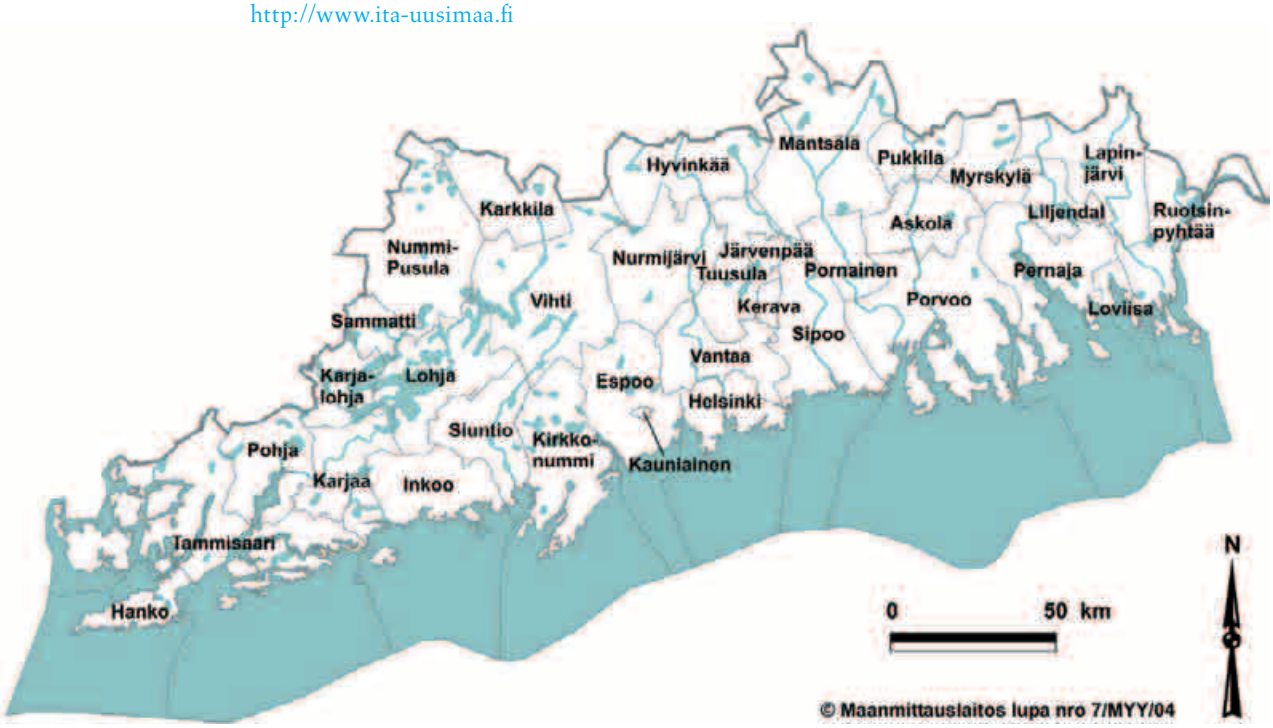
ITÄ-UUSIMAA
ÖSTRA NYLAND